

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostortúra 1868. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorát 1-szor 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglérnél (Wollzeile 9. sz.).
Pesten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (grosse Feldgasse Nr. 30.)
Nyitott évi cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, fél évre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“

április—június évnegyedére.

A „K. Közlöny“ előfizetési ára:

Egy évre	12 forint o. ért.
Fél évre	6 „ „ „
Évnegyedre	3 „ „ „
Egy hóra	1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Pest, április 3. 1868.

Egykor M.-Vásárhely s Marosszék vasúti ügyi kérvényeiről emlékezve, midőn a kijelölt helyek előtanulmányozását társulati-úton, vagy kormányintézkedés által sürgetvén, azon meggyőződésemet fejeztem ki, hogy a kormány bizonynyal igen távol van az utóbbi kormányok azon bűnétől, hogy a tisztán anyagi kérdésekből magának politikai tökélet teremtsen, vagy rokon- és ellenszenvet által indítatva, tisztán földirati s topographiai, kereskedelmi és stratégiai szempontokat e rokon-szenvnek feláldozván, boszújával az európai kereskedelmet s a jövő időket lakoltassa.

Mig az arad-fehérvári és kolozsvár-brassói vonal fölött egynek a másik kizárásával folyt a vita és verseny, addig oly tervnek kelle létesülnie, mely ugy a kereskedelmi, mint az országos érdekeknek inkább megfelelt, oly tervnek, mely a másiknál jobb és célszerűbb levén, amazzal kizárja.

Igy létesült a kolozsvár-brassói régi terv, melyet a miniszterium bővebb megvizsgálás nélkül egyelőre, mint egyedül előtanulmányozott vonalt, tervébe most, azaz: akkor is fölveti, midőn az arad-fehérvári vonal már létesülvén, a régi vitás terv helyett eo ipso új és célszerűbb, s az arad-fehérvári vonal létezésével kombinációba hozott tervnek kellett felváltani.

M.-Vásárhely s általában az erdélyi részek központján fekvő hatóságok hallgattak akkor, midőn egyetlen egy lehető vonal létesítéséről lehetett szó; de miután az arad-fehérvári vonal megvan, a régi kolozsvár-brassói vasúttérnek tetemesen kell változnia, s e változás minden topographiai igazságok szerint kétségtelenül a régi Erdély szívének, Maros-Vásárhelynek, előnyére üt ki.

Megvizsgáltuk itt a topographiai rajzokat, tekintetbe vettük a földirati helyzetet, s kétségbe azt senki sem hozhatta, hogy Pest-ről egy egyenes vonal Galacznak Kolozsváron, Vásárhelyen, s az ojtózi szoroson húzódik keresztül, a földirati tekintetek követelése szerint a mellett, hogy a nyugatról keletre annál inkább itt vitessék át a vasút, mert a szív alakú erdélyi terület központja éppen itt húzódik át, s mert az arad-fehérvári vonal Erdély alsóbb vidékeinek közlekedési szükségleteire állandó körülmények szerint építendő szárnyvonalakkal tökéletesen megfelel.

A vasút megalapításánál főérdek az, hogy minél rövidebb legyen, mert csak így állhatja ki párhuzamos vonalokkal a concurrentiát, s miután a czernoviczi vasútvonal szintén Galacznak tartva, hatalmas versenytársunk leendő, a miniszterium nem foghatja ignorálni azon követelményeket, melyek őt arra sürgetik, hogy a lehető legrövidebb vonalt kikeresesse, mely a mellett a productionra s gyárvállalatokra képes, és munkaerővel kellőleg népesült vidékeket érintse.

Azt nyugodt lélekkel s meggyőződéssel is mondhatom, hogy a miniszterium előtt más tekintetek nem fognak hatályosulni, mint csak is azok, melyeket a vasútvonalok megalapításánál gyakorlott szempontok követelnek, s midőn ezen szempontok a földirati futó áttekintések alapján a Maros-Vásárhelyre nézve igen kedvezők, s a topographiai felületes áttekintések is ez érdekek biztatólag mutatkoznak, nem lehet kétségünk, hogy ezen egész kérdés a miniszterium tüzetesebb tanulmányozásának tárgyát képezendi.

Sőt e részben positiv szándéklatokról is szólhatok, s úgy hiszem, nemsokára a kormány által kiküldött legmegbízhatóbb szakemberek ott leendnek, tanulmányozni azon vonalt, melyet egykor a halhatlan Szechenyi kijelölt, melyet a mult évtizedben érvényesíteni akart, azonban az arad-fehérvári vonal versenye miatt egy nagy közkérdésért feladni kénytelen volt, azonban a mit a közvélemény egy osztó igazság nevében, az arad-fehérvári vonal létesülte, s ezáltal a helyzet tetemes megváltozása folytán visszakövetelni méltó jogunk van.

A miniszterium bizonyosan meg fogja tétetni amott a tanulmányozásokat, előtanulmányokat és pedig nemcsak felületesen, hanem alaposan, s így azon mozgalom, mely amott Marosszék részéről indult az előtanulmányozás céljából, s mely a kellő anyagi alap hiányában mindenesetre csak felületesebb eredményt ígérhet, teljes reményem szerint fölszövegező fog válni és pedig ezen egész kérdés azon jelentékeny előnyére, hogy a geographiai tekintetek s állományok igazsága döntő körökben M.-Vásárhely előnyére tette el van ismerve, s így a hely tanulmányozása nem valamely pusztá kísérlet, vagy látszatos jó akarat, hanem tudományos és okszerű szükség gyanánt tűnik fel, s így a cél nem az, hogy ama vidék részéről emelt követelések elodáztassanak, hanem az, hogy a geographiai követelések alapján a gyorsabb és rövidebb közlekedés követelésének elégtétessék. A minél fogva a topographiai igazság el nem csüggesztő viszonyok alapos tanulmányozása folytán az van, az lesz célba véve, hogy ezen rövidebb vonal kivitele lehetővé váljék.

A mennyiben az ottan fölmerülheto technikai kérdések jellemét gyaníthatom, azt hiszem, hogy a kormány 4—5 hónapi előmunkálat-tételtől kell körülbelül intézkednie, s így a míg a vonal Kolozsvárig épülni fog, ezen tanulmányozást végre kell hajtania, minthogy ez határozza el a vasút további kiindulását Kolozsvárról, sőt a topographiai viszonyok arra mutatnak, hogy ha M.-Vásárhely lesz irányul véve, akkor a Kolozsvárról kiinduló vonal igen tetemes technikai akadályai azonnal el fognak enyészni, mert végre is az előbbi tervezet szerint a kolozsvári vonal, itt e ponton egy magas sinai falhoz érkezett, melyet csak azáltal kerülhet ki, ha M.-Vásárhely felé irányozza a vonal ductusát.

A földirati és topographiai igazság alapján M.-Vásárhely követelése mellett, semmi más aggodalmunk nem lehet, mint a Küküllő s Nyárád vízválasztó hegyeinek technikai akadályai, azonban részéről itt sem hiszek áttörhetlen akadályokat, habár nem állítom, hogy a vásárhelyiek által fölemlített helyek lesznek legalkalmasabbak a vonal elvezetésére.

Sőt éppen azt hiszem, hogy a Szakadácson s Kalendun sokkal alól föllelhető hegy-nyilások lesznek alkalmasabbak a vonal átvezetésére.

Mindenesetre azon meggyőződésre jöhetünk a Királyhágón át annyiszor lefestett rémületes technikai akadályok genesiséből, hogy igen gyakran az ellenszenv nagy akadályokat látott ott, a hol az elfogulatlan tudományosság azt nem találta.

A Királyhágó is a mi szakembereink vizsgálódása után éppen nem lett második Siumering, sőt azon valami rendkívüli technikai akadályt éppen nem találtak.

Ezt remélem én szakembereinktől a mi székes vizválasztó hegyeinknél is, mert oda őket nem ellenszenv, vagy képmutatás, hanem azon nagy meggyőződés vezetendi, hogy az egyenes földirati vonal ottan van, s az ügynek a stratégiai és világkereskedelmi érdekeknek, sőt ezen vonal és a Czernovicz-vonal közti verseny követelményeinek is nagy és fontos szolgálatot fognak tenni, ha a fölmerülheto technikai akadályok legyőzésére módot lelnek, vagy a helyet oly lelkiismeretes tanulmányozzák, hogy a mi akadály valóban kiküldhető, ott a hol és hogyan? fölfedezzék.

Aggodalmaink voltak a felett is, a mit csaknem minden erdélyi érdekelt hatóságnak a miniszteriumhoz és országgyűléshez inté-

zett feliratai kifejeztek, hogy a czernoviczi pálya meg fog minket előzni Galacz felé.

A nélkül, hogy e tárgyban bővebb fejtegetésbe bocsátkoznám, legyen szabad ezen aggodalmakat koraiaknak mondanom.

A magyar kormány a világközlekedés érdekeinek erős szálait tartja kezében, a magyar piac európai fontosságában naponta inkább emelkedik, s Magyarország a nyugati és keleti kereskedés közt oly kapcsolatot képez, mely elég erős arra, hogy saját területének legfontosabb érdekeit az ország határain kívül is érvényesítse, s legyünk arról meggyőződve, a mint részéről teljesleg meg vagyok, hogy a közlekedési miniszteriumban ugy a szakértelem, mint a kellő erély nem hiányzik az ország anyagi követelményeinek felfogására és érvényesítésére.

Remélem nem igen késő jövő fogja igazolni mind azt, a mit itten érintettem.

Dózsa D.

Klapka és Kossuth.

Klapka lapja élin következő nyilatkozatot tesz közzé:

Pest, ápril 7. — Örvendek, hogy a „Magy. Ujság“ mai számából megtudhatom, hogy a cikket, melyet Kossuth Lajos úrnak tulajdonítottam, nem tőle, hanem egy előtte ismeretlen harmadik személytől került ki.

Nagyon sajnálom tévedésemet, s tudomásul veszem Kossuth úr azon nyilatkozatát is, hogy ő, Magyarországra való visszatérésem óta éppen oly kevéssé törődött személyem, mint politikai állással.

Miért is törődött volna?

Politikai állásom egészen egyszerűen az, a minő minden más becsületes honpolgáré, kinek szívében egyedül azon óhaj él, hogy hazája felvirágoztatásában, mint szerény közmunkás, közreműködhessek.

En a szabadságért élt, a szabadságért küzdöttem, Európá legszabadabb államában 15 évnél többet töltöttem, s így megtagadnám egész multamat, ha a fennebb említett jogon kívül másra is még számot tarthatnék.

Kíváncsok volna azonban, ha mások is arra gondolnának, hogy mily hatást tesznek a szabadság hűveire, ha az általános tisztelettel, melyben résztulnak, meg nem elégedve, ezenkívül a választott haza-mentők gondviselésért szerepét is akarják játszani. Mahomed ideje lejárt! Mai napcsa a higgadt nézetek és józan érz. korszakában élünk.

A ki kéréltetlen törvényeknek ellenáll, azt a viszonyok hatalmas áradata vagy összetöri, vagy — félrelöki.

Klapka György.

Perczel Mór Székes-Fehérvárot. *)

Azon merész csapás után, melyet Perczel a „bálvány“-ra mért, sokan, olyanok is, kik nézeteit osztották, kétkedve kérdezik: vajon nem-e csak ünnagát vesztette el?

Az azóta minden oldalról hozzája érkezett üdvözlések, mindennekfelett pedig a székes-fehérvári ünnepély — mert nem nevezhetjük más néven — bebizonyítja, hogy: nem!

Mégis minden várakozást, minden legmerészebb röptt reményt felülmutat a székes-fehérvári nap, ugy zavartalan fényében, mint jelentőségében.

De fényes napja volt ez nemcsak Székes-Fehérvárnak, melyet maguknak reclamáltak annyiszor az ultrák, kiknek commis voyagerjé, az egy nappal előbb megérkezett népszámláló Madarász Józsefet, e napon tetteletlenül látták ölalkodni a Kossuth merész megtámadóját éljenző nép közt; fényes napja volt ez nemcsak Perczelnek, ki merész tett után teljes diadalt aratott, hanem fényes napja volt a magyar nép annyiszor ragalmazott józan biggadságának is.

De kövessük az események fonálát.

Még mielőtt a vonat a pályaudvarba beérkezett, fel-felhangzó éljenek fogadták, midőn pedig megállott, zsufolt tömegek, ember emberen, zajlottak körül.

A tábornok kocsiából kilépén, mintegy felvillanyozva, újra növekedett az éljenzés, s csak akkor esendesült el, midőn Mészöly Farkas alezredes, a honvéd-egylet elnöke, kit bajtársai környeztek, alig szoríthatva nagy nehezen egy kis félkört a hullámozó tömegben, rövid beszédben üdvözlő Perczelt, utalva multjára, jelenére, kifejezést

*) A „Pesti Napló“ után.

Szerk.

adva azon óhajának, hogy a Gondviselés támogatná őt hazafias működésében.

Perczel a waggon lépcsőzetére állva, az erős érzelme erős hangján, e szavakkal fordult a néphez;

„Nem hízogó szavakat jöttem mondani; harc- és háboru embere voltam teljes életemben, nem értek abhoz. De ideje sincs annak. Nagy időket értünk, nevezetesen harcok előtt állunk, tisztán kell hogy álljon mindenki előtt a cél, és az eszközök kell megválogatnunk. De végre nem is szorul hízogó szavakra Fehérvár, melynek dicső multja történelmünkkel van egybekapcsolva. Mit szólnék Fehérvárról? Nemcsak a multban, hanem most is oly nevezetes szerep jutott neki, hogy gyöngye szavamra nem szorul. Itt laktak, itt koronáztattak királyaink, kik nagygyá tették e hazát, amaz Árpádok, kiknek érdeme, ha a magyar legelőbb volt szervezett nemzet Európában. Az alkotmányosság nálunk honosodott meg legelőbb, senki sem versenyez a szabadságban velünk, nincs nemzet oly dicső, mint a magyar. (Éljen.) Komolyan kell szólnom e komoly perczben. Sok ember szeme rajtam függ, ugy lehet, száz irányba terjed szavam rövid időn. Nem csekély esemény után jövök. Merészen felléptem oly törekvések ellen, melyekben a hazát látom veszélyeztetve. (Ugy van, éljen.) Oda álltam a fejszét, a hova kell. (Hosszas éljenzés.) Vissza kell hogy pillantsunk 48—49-re ma, mert tanácsot kell meritenünk a multakból; de ne csak a dicsőségen épüljünk, hanem tévelyeinket is nézzük, mert ki kell azokat kerülünk, nehogy meg egyszer a végveszélybe sodorjanak. Derék volt akkor is a nép zöme, a vezetettek, de gyöngék a vezetőik; azoktól óvakodjunk. (Helyes, éljen!) Vagy azt akarjátok ismét, a mi 49-ben történt?

Mikor becsapott az országba Jellacsics, győzelmeim a hazát megmentették, a harcot befejezték volna, ha árulás nem szövetkezik a kaján gyávasággal; nem a honvédek okozták a szerencsétlen kimenetelt, hanem igenis a nemzet akkori vezetője. Azért ne töltsünk annak érdemeit. Avagy ismét régi sorsomra jussak-e?

Hallottatok-e Demosthenesről?

Midőn macedoniai Philipp meg akarta hódítani Görögországot, Demosthenes beszédei villanyozták fel a népet ellene. Megvesztegetés által akarta ötét magának kiadatni. A megvesztegetett demagógok ki is akarták adni. De Demosthenes mesét mondott a farkasok és bárányok harczáról; a farkasok békét akartak kötni, ha kiadják nekik a hű komondorokat, a bárányok öreit. Ki is adták, de vesztükre is volt. Reám is farkasok, megvesztegetett demagógok törtek, hogy elveszthessenek titeket, ha nincs meg többé hű komondortok. En háromszor teremtettem a hazának seregét, háromszor tettek le. Bár hűk voltak a vezetettek, a roz, a gyöngye vezér vesztükre vezette. És mivel látom, hogy ez máma ismét akar ujulni, azért léptem fel. (Éljen.) Megkezdett harcot félbe nem hagyok, kimondott szavamat egész valóm súlyával támogatom! (Éljen!) Vagy én dülök meg, vagy ledől a bálvány. (Éljen Perczel!)

Hallgassatok meg egy hagyományt Nándor-Fehérvárról. Egy pogány mászta meg a várfokát, Dugonics nem tudta leverni, küzdött, harcolt, míg végre elszántan megragadta, és magával együtt az örvénybe sodorta.

En, bajnoktársaim, én is megkezdtem a harcot, megkezdtem az ellen, a ki kitzitte a zászlót, mely hazám végromlását idézhette elő. Lelekem egész erejével folytatam, s vagy legyőzöm őt, vagy el fogok veszni vele együtt, ha hazám üdve ugy kívánja.

Hosszas és viharos tetszés-nyilatkozatok követték e beszédet. Utána szép, értelmes szavakban egy egyszerű földész is üdvözlő a tábornokot, kit a délibábnál sebesebben járó vasut hozott.

A pályaudvarból elláthatlan hosszú kocsiban kísért Fehérvár értelmisége Perczel tábornokot a nagy vendégelőbe, melyben a honvéd-egylet, mint vendéget fogadta.

Fehérvár utcái fel voltak lobogóva, bájos női arczokkal voltak megtelve erkély és ablak, a térek telve voltak embercsoportokkal. A tábornok kocsijába koszorúk repültek.

Néhány percznyi pihenés után Perczel a honvéd-egylet tagjaival és tisztelgőkkel megtelt terembe lépve, Horváth Pál alezredes által üdvözlöt, mint a honvéd-egylet vendége. Üdvözlötte különösen a honvéd-egylet nevében, tudván, hogy Perczel nemzeti seregért küzd mindenütt, az országgyűlésen is. Perczel ime, ezeket válaszolá: „Emlékezni fogtok reá, hogy átlépve hazám

Jövő számunk a szent ünnepek miatt csütörtökön jelenik meg.

szent határait, nyíltan kifejezett céloim volt, melyet egész életemen át ápoltam, a nemzet államiságának teljes helyreállítása, s mindenek felett egy magyar hadseregnek, mint az államiság fő postulatának felállítása. E cél minden erőmmel elérni igyekeztem, s minden pillanatot megragadtam, mely a haza boldogságának előmozdítására alkalmasnak látszott. Felmentem Bécsbe a delegációba, s itt nem vezérrelt más célt, mint a haza boldogságának előmozdítása. Nem vagyok barátja a delegációnak, mivel az a legjobb esetben fölösleges. (Mi más véleményen vagyunk. Sz.) Minden erőmmel iparkodtam a testület előtt fénybe helyezni s annak figyelmébe ajánlani egy magyar honvédsereg szük-ségességét, s az erről írott törvényeket, s úgy hiszem, bajnoktársaim helyeselni fogják azon törekvést, melyet ott egy felállítandó magyar hadsereg érdekében kifejtettem.

Elismerte mindenki, hogy a honvédek megmentették a hazát, tolongtak azon zászló alá, melyet én lobogtattam ujoncz-vezérek alatt, mint én, néha árulók alatt, kezdetben nem rendezetten, csak kaszákkal és botokkal felfegyverkezve, csodákat műveltek. Azelőtt is nagyok voltak Deák, Wesselényi, nagy volt Kossuth is; de Európa nem tudott rólok.

A honvéd név vitta ki Európa elismerését, sokszor bámulatát. Egész Európa figyelme a magyarokra fordult, és fordul különösen most, mert egész Európa tudja, hogy itt a Duna mentében fog Európa és a civilizatio sorsa eldőlni. Ha akkor a magyar gyáva, most nincs, a ki magyarnak merné magát mondani. De ha nincs nemzet, mely oly multtal dicsekedhetik, mint a magyar 23-tól 48-ig, mely ugy kiállotta a 19 éves szenvedést, akkor nem is félhetjük jövőjét. Semmi sincs eleendő ok nélkül; ebben van jövőnk garanciája. Zászlóm alatt látom azokat, kik mindent kivívtak.

Szükségese egy külön álló hadsereg felállítását, s ez nem csak különösen magyar érdek, hanem talán az osztrák birodalom érdeke is. Követeli egy külön álló magyar hadsereg felállítását európai érdek is, mert e nélkül alkalmasint a szláv fajok fogának itt a Duna völgyében győzedelmeskedni. Egy külön álló magyar hadsereg legfőbb biztosítéka Magyarország önálló államiságának és legfőbb garanciája a jövőnek.

Üdvözlöm a fehérmegyei és városi honvédeket, kiket mostan, mint a magyar nemzet függetlenségét harczában, zászlóm alatt látok. Nem osztom néhány költőnek azon nézetét, hogy a közkatona nagyobb, mint a hadvezér; a legderekabb sereg is elvész vezér nélkül. De ha nem is osztom a demagógok nézetét, meghajlok nép és köztársaság előtt.

A democratia küpenye alatt szereti magát mutatni a hazának veszélyes iránylat; pedig nem democratia az, hanem elfajult demagógia, mely midőn célját elérte, Pilátusként félrevonul, s a haza megmontásában beförtöztetett kezét mossa.

Tizenhatsz éven át jártam keltem, s szívemben hordtam a keservet, mert fájt nekem a tudat, hogy a kaján irigység épp akkor szakítá félben pályámat, midőn hazámért legtöbbet tehettem volna. Nem ő volt a mártír, nem ő volt az, ki milliókkal rendelkezett, ki követeket tartott itt is, ott is, és magán hordá a nemzet egész dicsőségét, hanem én voltam a mártír, ki 18 éven át keblemben hordtam a kínzó sebet, melyet mások méltatlan eljárása lelkenem ütött; ki sebbítették érdemeimet, vagy agyon hallgatták. S midőn a haza kínban szenvedett, mondhattam volna: „Ugy kell neked, miért voltál igaztalan irányomban.” De nem tettem én ugy, mint Alcibiades, Themistocles, kik hazájuktól méltatlanságot szenvedvén, a persáknak adták el hazájuk szabadságát. Nem ugy tettem én, uraim! Túrtem én szenvedtem én, s a Gondviselés szerető családot adott nekem, mely terhetem könnyíté, s meghagyta érnem az időt, hogy hazámba visszatérve, e példátlanul derek nemzet tővére és jóllétének biztosítására, erőmből képest újra munkálkodjam. (Hosszas eljenzés.) De nemcsak a multról is szólnak. A delegációban interpellatit tettem Andrássy grófhoz, melyre mindaddig ki-elégítő választ nem kaptam; 50,000 honvéd és népek milliója áll mögöttem; a ki a haza hű szolgáját megcsalná, nem lesz.

Ragaszkodom ahhoz, mit az országgyűlés 48-ban ígért, ajánlott mindazoknak, kik fegyvert fogtak a haza védelmére. Követtem, hogy a nemzet váltsa be ígértét, s gondoskodjék a honvédek árvairól és özvegyeiről. A mely nemzetben ezekre megy a méltatlannal szenvedők száma, abban rákfené van.

De az én indokaim mások, mint a demagógoké. Én nem vádoló Deák Ferenczet. Mindig tiszteltem a 39-diki, 40-diki, 61-iki Deákot, és nem vádoló a 67-ik sem. A mi 67-ben történt, az vívmány, mit részint az isteni Gondviselés, részint a nemzet zöme nyert ki. De ha végtelenül jobb a mai helyzet, mint csak az egy év előtti, ha lehullott a bilincs, megnyílt a börtön, van szabad sajtó, egyesülési jog, municipium, országgyűlés, mégis nincs meg minden, a mihez a nemzetnek joga van.

Az uralkodóháznak csak ez országban van, és kívánom, hogy legyen jövője. E jövőt egy ve-

szély fenyegeti, Oroszország, mely rémként áll előttünk, Isten büntető ostroma Európán a 15-diki politikáért és Lengyelország vesztéért. Másrészt itt van a német nemzet, munkás, erőyes, 60 millió. Nincs érdekünkben, hogy a Lajthaig jöjjön. Akkor felemészthetne nyílt háboru nélkül is. Kívánom a német nemzet szabadságát, de a Felséges uralkodóház birtokából Magyarországnak nem engedhet semmit sem. És mint Ausztriával, Stíriával, ugy áll Galiciával is. Nincs ezek iránt garancia, míg a birodalomnak csak egyik fele védi a másikat. Mindezek nemcsak a dicsőség és érdem követelik, hogy szószóla legyen a honvédeknek. Mindenek felett az uralkodóház érdeke.

Debreczenben egy ifjú szónok nekem tanácsokat akart adni. Azt feleltem neki, a ki tanácsokat tud adni, legyen maga vezér. Nem tanácsokat fogadni jöttem vissza, hanem tapasztalataimat érvényesíteni. Egy vezér, kit ide oda lehet lökni, nem kell egy nagy ügy megmentésére. Erős, tán nálam is erősebb kéz kell. Én, ki hivatva érzem magamat a honvédség élire állni, vezérteknek érzem magam mindig, míg bizalmatokat bírom; de nem én fogadhatok tanácsokat, hanem parancsolok.

Azon zászlót, mely alatt mindig harczoltam, igen szépen írja le Jókai. De sajnos, hogy megmentése lehetséges legyen, vannak, kik, mint hypocriták és farizésusok fordulnak el tőlem. De ez elhatározásomat, mint tehetségemet csak fokozhatja. Ha tudomásomra jut, hogy bizalmatokat ezentul is bírom, áldást és szerencsét hoztam nemzetemnek. Megszentesülve érzem magam multamban: nincs hatalom, mely le tudja küzdeni vezérteket, a nemzet hű szolgáját.

A lelkesült „éljen” közt, mely e beszédet követé, a honvédegyelet elnöke felszólítá bajtársait, férfias nyíltsággal kimondani, valjon osztják, követni szándékozzák-e a tábornok nézetét? A kitörő helyeslés után Forster indítványára elhatározta a honvédegyelet, jegyzőkönyvbe venni, hogy Perczel minden tekintetben követi.

Megindító jelenetek következtek. Könyvezve sorítottak kezét a tábornokok, férfiak, nők, agastyánok és bénák. Egy ősz honvéd lábához borulva emlékezett meg azon időről, midőn Perczel megmentette a hazát azon veszélytől, hogy egy Jellaich foglalja el Budát. Alig juthattak bemutatásokhoz az egyletek. Legelső a Vörösmartykőr volt. Ligeti, szónoka, rövid, de emelkedett beszédben kiemelte, mint vegyülnek Vörösmarty emlékébe tanítványának, Perczelnek, érdemei. Épp oly érdekes és érdelemdús volt Perczel válasza, melyben megemlékezett szülőiről, 15 testvéréről, kik oly különböző irányt vettek; az övére, ugy, mint Miklós és a Budánál elesett József testvéreire Vörösmarty lelketile volt döntő befolyással.

Tisztelettel ezután a takarékpénztár, a kereskedelmi-kör és csarnok, s a lövészegylet. Mindenik számára volt Perczelnek találó válasza.

12 órakor érkezett meg egy veszprémi küldöttség.

Szombathy, a honvédegyelet elnöke hívta meg Perczelt 1200 honvéd nevében, kik nézetét osztják. A megye határain lovas-bandérium várja.

Két órakor a Rákóczi-induló harsonái közt riadó jelennel fogadták a nagy teremben a disz-lakomára egybegyűlt vendégek a belépő Perczelt. A nagy teremben 200 teríték volt, két mellékszoba is zsúfolva volt.

Király ő Felségére, „a legelső magyar-ra,” mondá az első felkészítést Horváth L. első alispán.

Királyné ő Felségére, „a magyar nemzet őrangyalára, ki szeretetet aratott, mert szeretetet vetett,” a másodikat Kenessey másod-alispán.

Danitz, Fekete, Rosti és Jurassek urak köszöntötték fel Perczelt, ki válaszában körülbelül a következőket mondá:

Szabadjon nekem a többek között — mondá Perczel — külföldi tapasztalásaimból fölemlíteni azon kellemes órákat, melyeket Franciaország egyik nagy fiával, Hugo Viktorral, töltöttem. Akkor kezdett ő nevezetes munkája megírásához, mely „Napoleon le petit” név alatt egész Európában oly nagy zajt csapott. Nekem ajándékozta e mű egy példányát, mint a szabadság embere a szabadság emberének; s megkért, mondanám meg véleményemet e könyv felett. Én azt mondom: ha kicsiny volt Napoleon, mily kicsiny lehet azon Franciaország, melyet ezen kis Napoleon meg tudott hódítani? Azt mondom neki, hogy a nemzetek prófé-tái és megváltói nem azok, kik hizelegnek a népnek, hanem azok, kik minden alkal-mal megmondják neki az igazat! (Szűnni nem akaró eljenzés és tapsvihar.)

Megmondám neki, hogy a kis, parányi Magyarország 48-ban nem éppen önhibája nélkül esett el, hát még a nagy Franciaország? Szégyen-e ez Napoleonnak, vagy a nagy nemzetnek? A történelem igazolja szavaimat. Húsz éve, hogy erős, ugy-szólvá, vaskezeikkel vezérlő nemzete sorsát, s legnagyobb ellensége is kénytelen elismerni azt, hogy ő az isteni Gondviselés eszköze volt; s Franciaországot első, irányadó hatalommá, naggyá és dicsővé tette; ő — mondhatni — nemcsak Franciaország, de Európa urává lett.

Magyarország nem esett el önhibája nélkül. Ne kövessünk el azon hibát újra. Nem vagyunk következtelenek, ha más úton járunk, mint akkor.

Mások most egészen a politikai exigenciák, és: én csatlakozom azon férfiuhoz, ki ez exigenciáknak legjobban megfelel.

E férfiú Deák Ferencz. Bűn és árulás e férfit azzal vádolni, hogy elveszté a hazát. Hogy ő azt, a mit a sors adott, mit másrésztől a gondviselés a nemzetre mintegy reáerőszakolt, hogy ő ezt elfogadta, s hogy eszközül szolgált a nemzetet rég nélkülözött jogaiba visszahelyezni — ezért nincs joga őt vádolni senkinek a hazában. (Zajos és hosszas taps és eljenzés.)

Nem dicsőítem a 65—67 diki Deákot; soha sem fogom dicsőíteni azon politikát, melyet követett ekkor, de kötelességem volt a mit tett, s nem is tehetett másként. (Viharos taps.) Vagy talán e szegény, kintpadon heverő nemzet, a börtön büzös légében mármár fulladozó haza, talán még tovább is várt volna a Messiásra, ki 18 éven átszenvedett kínjaitól megmentse? (Viharos éljen, taps.)

Uraim, legyünk generosusok!

Né is mondjuk a szigorú igazságot, hanem csak azt, hogy a 18 éven át a nemzet által várt Messiás mindig a legszentebb érzelmekből indult ki, de azt még bálványozója sem mondhatja el, hogy ez idő alatt sikerült neki Magyarországon valamit segíteni. (Fájdalom ugy van! Igaz!)

Én 18 éven át, ha nem is tudtam használni hazámnak — nem is ártottam! (Viharos, hosszas eljenzés, taps.) És a nemzet drága vérén szerzett dicsőségét soha meg nem seplepsítettem! (Eljenzés.)

Ha én nem vádoló Deák Ferenczet, hogy meri vádolni, gaznak, árulónak nevezni az, ki minden tetteben kudarcot vallott?

Ezután még Zsombóri Ede mondott egy kitűnő beszédet Deák Ferenczre. Szavait a legzajosabb tetszés követé. A lakoma végeig beszéltek még többen, köztük gr. Vay László is.

Este felé táviratok érkeztek a bajai és a somogyi honvédegyeletről; mind a kettő csatlakozik Perczel legújabb fellépéséhez.

Este felé nagy népcsoportok gyűltek össze Perczel ablakai alatt; köztük láttuk Madarászt is, még pedig igen csendesen. Mondják, hogy el-lendemonstrációkra izgatta volna a népet. De alkalma volt meggyőződni, hogy számára itten nincsen tér.

Perczel és Madarász Fehérmegye közgyűlésében.

Székes-Fehérvár, ápril 6. — Elnök Szűgyényi Marich László főispán.

A főispán meleg szavakban üdvözli a közgyűlést, melynek tagjai közt Madarász József és Perczel Mór foglaltak helyet.

Elnök mindenekelőtt két megtűrt ülnöki á-lomás betöltésére nézve terjeszti elő nézetét. A megválasztásra kijelöltek nevei előterjesztvén, a választás két szavazatszedő-bizottság kiküldése után foganatba vétetik, mely célból az ülés felfüggesztetik.

Az összegyűlt nép és a bizottsági tagok viharos eljenzésbe törnek ki, látván Perczel Mór az ülés felfüggesztése után, az elnöki szék felé közeledni. A Madarász József körül bágyadtan felhangzó: „éljen Kossuth!” elnyomatik a szűnni nem akaró eljenzés és tapsvihar által, mely Perczel Mór üdvözli. — Perczel meghatott szavakkal köszöni meg a megye közönségének iránta nyilvánuló meleg rokonszenvét. Felidézi ez — ugymond emlékében azon kort, midőn ő 1848-ban a radikál reform kivívásában e teremben annyiszor szót emelt, s kétszeres örömmel látja, hogy ma ugyanazon polgár, vagy azoknak gyermekei és unokái üdvözlik őt, kik 20 év előtt itt e teremben működésének tanúi voltak.

Hosszas és szűnni nem akaró taps követék szavait, ki a körülállók által fölemeltve köszöni meg az iránta nyilvánult bizalmat. Madarász József Perczel távozta után fölemelkedik s szólni akar; a közgyűlés nagy többsége s a közönség látván Madarászt felállni, oly lelkesültséggel élteté Perczelt, hogy Madarász szóhoz nem juthatván az asztalra állt fel s a legfurább tagjelzések között fejezé ki elégtelenségét s nem-tetszését az ügyek ily fordulata iránt. A közönség s a közgyűlés tagjai meg-megújuló eljenzéssel üdvözölték Perczelt, s a lelkesültség végre oly óriási mérvben nyilvánult a miding erősbűd tapsviharban, hogy Madarász, miután szóhoz semmiképp nem juthatott, jónak látta az asztalról leszállani s a teremből távozni.

Félőrai szünet után az ülés megnyitvatván, a szavazás eredménye hirdettetik ki s a beérkezett leiratok olvastattak fel.

Az ülés ezután eloszlott. (Sz—k.)

Urbéri kárpótás.

Az igazságügyminiszter ő nméltóságához beadott emlékirat.

(Folytatás.)

Megtétvén a bejelentések a földesurak által, verificáló bizottmányok küldettek ki, melyek helységről helysége megjelentek, s Lagerbuchok szerint igazolták vagy kiigazították a földesurak által tett bejelentéseket. Erdély legnagyobb részében a

Lagerbuchok akkor még csak az első, vagyis a be-vallott mekkorasság szerint voltak szerkesztve, kevés helyt történtek volt meg a felmérések oly tö-kélytelentül is, a mint azok köztudomás szerint a földadó catasternél véghezvitettek. Következéleg a földterhermentesítési alapigazgatóság-ezen ürügyen megkezdte az urbéri kárpótási összegek darab-kánként a földesurak kezébe juttatását. A kárpót-lás véglegesen csak azon keveseknek határozottatott el, a kiknek vesztett urbériségekre nézve a felmérés is már akkor keresztül volt vive; és kiadatott a hátralék-kamat is, az előlegek levonása után, nem készpénzt, hanem tökécsített, és urbéri pa-pirokban adatott ki. A többieknek, a hol t. i. még a felmérések véghez nem vitettek volt, csak elő-le-gesen határozottatott el a kárpótási tőke, ennek hátralék-kamatjából, mely szintugy urbéri papirra tökécsített 1/4 ed benntartatott azért, mert hátha a földméréssel a kárpótolt terület kevesebbre fog kiütni.

Ezen első kárpótási verificációkor mind az előlegesen, mind a véglegesen kárpótoltakra nézve a verificált mennyiségek sorából kihagyottat mind az, mi a Lagerbuchokban az egyes volt urbéresnek birtokai közt, mint legelő vagy erdő, vagy mint inproductiv volt beírva, és így kárpótlatlan maradt akkor még a belteleknek is azon legdrágább része, melyen a felszabadult urbéresek épületei és udvara fektésznek, mert ez a Lagerbuchokban az impro-dictivek rubrikájába volt beírva.

Hogy a Lagerbuchokat szerkesztők mennyire igyekeztek önmagok is ezen inproductiv, legelő és erdő rubrikákba tartozókat szaporítani, földterít azon körülmény, hogy őket nem csupán a terület, hanem a parcellák száma szerint jutalmazták.

Vannak példák, hogy ugyanazon, alig másfél holdra menő szántóföldet öt külön darab gyanánt öt rubrikába írták be, mint kaszálót, szántót, erdőt, legelőt és inproductiv.

Grim József idejében mikor ily károsításokért a földesurak szót emeltek: azzal biztatta őket, hogy ezen kérdés majd a végleges kárpótáskor, mely a Grundsteuer provisoriumi felmérések és reclamatiók után történend, tisztába fog hoztatni.

Megkezdődtek a Grundsteuer provisoriumi reclamatiók is, melyek következtében még több oly föld, mely előbb a szántók és kaszálók rubri-kaiba íratott volt be, onnat kitérülttetett, és a lege-lők s erdők rubrikába tétetett át.

Az individualis reclamatiók s földadó cata-steri felmérések előhaladása után hozzá kezdett a kormány az előlegesen kiadott kárpótásoknak újabb liquidációhoz; de még akkor sem tanálta a dol-got oda megérve, hogy végképp eldöntse, tehát 2-dik vagyis utólagos kárpótás ezime alatt a föld-adó catastrofi felmérések alapján kiszámította azon többletet, mely az előleges kárpótási összeg levo-nása után kitért; kezdte azt kiadni addig is, míg a végleges kárpótást igazoltatni fogja a föld-adó catastrofi felmérések és reclamatiók teljes be-végzése után. Ezen végleges kárpótás igazolására szükségesnek látta ismét egy újabb verificatit vi-tetni véghez helységről helysége újabb sok költ-séggel azon okból, mert 1848-tól, sőt az első föld-adó catastrofi munkálatoktól fogva is, mostanig, birtokváltozások, eladások, elcserelek, osztályok, stb. történtek a kárpótlandó urbéres-telek s hoz-zájuk tartozó külbirtokok körül, melyeknek a hely-színén kell végére járni, hogy a kárpótási összeg végleg megállítassék.

A 2-dik vagyis utólagos kárpótáskor az ak-kor kiadott tőkének egész hátralék-kamatja benn-tartatott a végre, hogy a harmadik vagyis végleges kárpótás liquidatiójakor, ha valami méltatlannul ki-adottnak tűnnék ki, legyen miből levonni.

Ezen utólagos kárpótás véghezvittele és a végleges kárpótásnak megkezdése azon időre esik, midőn gr. Nádasdi minden erővel törekedett politi-kai terveit Erdélyben keresztülvinni. Mivel főbb akadály a erdélyi földesuraknak a magyar al-kotmányhoz és törvényes függetlenséghez hű ra-gaszkodása volt: ezek megtörését politikájának egyik postulatuma gyanánt tűzte ki.

A legelők és erdők rubrikába a földadó ca-tasteri földkönyvekben beirt urbéri fekvőségektől a kárpótás udvari kanczelláriai rendeletből megfo-gadtatott.

Nagy összegre megy az, a mit azon czimen követel most az erdélyi földterhermentesítési alap-igazgatóság a földesurak által visszafizettetni, mert előleges kárpótásokkor kiadta volt; az utólagos és végleges kárpótási verificációkor pedig azon urbéri területek a kárpótás alá tartozók sorából kitérölendőknek határozottatott azért, mert az elő-le-ges kárpótás után véghezment földadó catastrofi reclamatiók következtében a földkönyvekben a le-gelők és erdők rubrikákba tétettek át.

Egy másik nevezetes sérelem, a végleges kár-pótás liquidatiójakor a vegyes szolgálmányok veri-ficatiojára nézve adta elő magát. Sok földesur van Erdélyben, kinek főbirtokához, melyben voltak ter-jedelmesebb allodiumai, távoli helyekről jártak le szolgáló emberei dolgaik véghezvitelére. A földesur emberei érzésből telenát nem kívánta, hogy heten-kénti napszáma lejőjenek, elengedte téli napszá-maikat, csekély pénzfizetésért. Nem volt semmi állandó egyezmény, tetszése szerint tette ezt a földesur vagy haszonbérleje, és mikor akarta, ismét megkivánhatta a hetenkénti napszámot.

Az első vagyis előleges kárpótlás liquidatio-jakor sok helyt kiadatott a territorialis, vagyis az urbéri állomány holdjai után számított kárpótlás az urbéri pátens 12-ik §-a értelmében, a minthogy ily vegyes szolgálományok az urbéri pátens 10-dik §-a a) pontja alá nem is tartozhatnak, mert ez csak is azon esetről szól, mikor az urbéri szolgálomány kötelei (Reliutions Vertrag) által határozatlan időre megváltott pénzzel. Hogy ezen esetekben megváltási kötelei nem helye, tisztán földesurak az, hogy az évek a mely szakában dolgozni lehetett, az urbéri tartozás napszámokkal tételt le. Némely esetekben azonban az előleges kárpótlások alkal-mával is az ily vegyes szolgálományok a pátens 10-ik §-a első pontja szerint kárpótlóztak.

De közelebbről az utólagos és végleges kár-pótlásoknál, az ilyek általában úgy liquidáltak, hogy a szolgálati napszámok és a téli kevés fi-zetés alapján szállítottak le a kárpótlási tőke. Vagy némely részük territorialis kules szerint, mások a téli napszámokérti bér szerint liquidáltak.

Ezen pénzbernek mennyisége a volt urbé-re-sek vallomásainak alapján verificáltak. És éppen gr. Nádasdi alatt is a kormány politikájához tarto-zott, az urbéres osztály ellenszenvét izgatni, s mi-nél izgatottabban fentartani a földesuri osztály ellen.

Ily eljárásnál fogva most a földtehermentési alapigazgatóság ezeket, némelyik földesuról negy-ven-ötven ezer frtot és így sokaktól oly összegeket kíván vissza, melyek ha rajtuk felvételnek, tönkre-jutnak egész családok, mert a kikapott urbéri pa-pír rég elkölt.

És ezen visszafizetésekkel rendelkezőkben a kiadott összegek kamataikkal együtt kívántatnak visszafizettetni a nélkül, hogy kitétetnek, hogy a mi urbéri papírban adatott ki, urbéri papírral visz-szafizetendő.

E pont alá tartozik a pénztaxák körüli eljá-rás is. Az előleges kárpótlásokkor Grimm József idejében igen sok oly urbériséget, melyről az ur-béres napszámot nem tett, hanem pénzt fizetett, territorialis kules szerint kárpótlóztak, azon eset-ben, ha kötelei a földesur és urbéres közt a pénz-bér felett nem volt, vagy ha változott időnkint a fizetett pénz mennyisége. Ezt az akkori földteher-mentési alapigazgatóság az urbéres pátens 10-dik §-nak alapján tette, mely, mint előbb is megjegye-ztetett, csak azon esetre rendelte a pénzber alapján kárpótlás liquidációját, ha kötelei alapult. Volt azonban néhány eset már akkor is, mikor a pénz-bér vétetett alapul. Általában elmondhatni, hogy ez akként változott, a mint az ügyet egyik vagy má-sik referens igazította. Az utólagos, kivált pedig a végleges kárpótlások alkalmával mindezt a pénz-bér alapján kezdetek liquidálni, ha ez kevesebb-re megy, mint a territorialis kárpótlás, mert most elv az, hogy azon kulesot kell fölvenni, a mely szerint kevesebb kárpótlást lehet liquidálni a földesur szá-mára.

E czimen ismét nagy összegek, melyek előbb kiadattak volt, rendeltettek visszafizettetni.

Az urbéri felszabadulással Erdélyben eltöröl-tetett a földesurak dézmája is.

Dézma a székelvölgyön nem volt. A megyékben, a partiumot kivéve, földesuri nona nem volt; volt csakis dézma, melyet legtöbb helyt egészen a földesurak vettek; néhol egyrészt a földesurak, másrészt, többire negyedét, az egy-házi személyek vették.

Az erdélyi dézma eredetileg egyházi dézma volt. Már a vegyes házakból magyar királyok alatt azon helységeken, melyek a nem egyesült keleti vallást követték, ezek papjaitól a dézmaszerzés joga elvétellett.

Erdélynek Magyarországtól elválása után Izabella (özvegy Zápolya Jánosné) fejedelemsége alatt a papi dézma secularisáltatott, és a fejedelem jóvedelmének határozatott.

De behajtása sok bajjal és kárral járt. Át-adatott tehát a földesuraknak úgy, hogy akkori ér-tékének egy tizenegyed részét fizessék a fejede-lemnek.

A földesurak általi ezen befizetés az Izabella alatt meghatározott eredeti mennyiségében fe-maradt 1848-ig, és dézma-arendának nevezetett. Ez el volt engedve a királyi főkörmányszék tanács-sainak és titoknokainak, úgy a királyi tábla ítélő-bíráinak hivataluk ideje alatt.

A dézma-arendát tehát csak azon helysége-k-ről fizették a földesurak, melyekben az Izabella alatti secularisatio papi dézmákat tanált, ezek ma-gyar tűzhelyeknek nevezetettek. Ezekről hiteles laistrom van a fiscalis levéltárban.

Nem volt dézma-arenda azon helységeken, melyekben a nem-egyesült keleti vallású papoknak dézmája már azelőtt el volt törölve; ezek oláh tűz-helyeknek nevezetettek.

Az Approbata 3-dik része 5-dik titulusa 2-ik articulusa azonban az ily oláh helységekbeli ur-béreseket is dézmaadásra kötelezi, a nélkül, hogy a fiscusnak a földesurak ezekről dézma-arendával tartozzanak.

Mikor az 1848-iki törvényhozás a többi ur-béri szolgálományokkal a dézmát is eltörölte, sem-mit ingyen nem vett el, hanem kárpótlást rendelt minden urbéri tartozmányért, köztük a dézmáért is.

Az 1854-iki június 21-én kiadott urbéri pá-

tens a 10-ik §-nak c) pontja alatt meghatározta a kulesot is, a mely szerint a dézma kárpótlása li-quidandó; a termés mennyiségét és értékét a Grund-steuer provisorium szerint rendelte felvételni.

Az urbéri pátens 15-ik §-a további rendelkezé-re csak azt tartotta fenn, hogy az urbéri tar-tozmányokért, melyekhez a dézma is tartozott, mi-nő módon és minő kútforrásokból történjék meg-sietőn a tőkének és kamatainak kárpótlása; kimon-dotta, hogy a kamatok az urbéri felszabadulástól fogva fognak felszámítani. A pátens 30 dik §-a, mely a majorságiakról szóló szakaszban foglaltatik, midőn a dézma kárpótlására nézve némi különös rendelkezéseket tett kilátásba, fenn nem hagyta azt, hogy az urbéri pátens 15 ik §-nak ellenére és az 1848-iki törvény ellenére valami eltörölt urbéri tartozástól a kárpótlás és kamat megtagadhatassék.

(Folytatjuk.)

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése ápril 4-én.

Napirenden: a nemzetiségi bizottmány 16 tagjára beadott szavazatok eredményének kihir-de-tése; a czukor és égetett szesz italok kivitelénél a fogyasztási adó visszatérítése iránt beadott s le-tárgyalt törvényjavaslat végleges megszavazása; az állandó igazoló bizottmány előterjesztése.

Elnök az időközben beérkezett kérvényeket előadja: melyek közt

Kemény Lajos, hunyadmegyei dévai lakos, Makrai László képviselő ellen vádakot emel s in-tézkedést kér tétetni az iránt, valjon képviselői ál-lását megtarthatja-e?

Makrai László képviselő az ellene tett föla-dást rágalomnak bizonyítja a hunyadmegyei tör-vényszéki elnöknek erre vonatkozó nyilatkozatával.

Elnök: A tegnapi szavazás eredménye ki fog hirdettetni.

Radich Ákos (olvassa a szavazás eredmé-nyéről szóló jelentést.)

A nemzetiségi bizottság kiegészítésére beadott 283 szavazat közül tizen kettő. Madocsányi Pál nyert 267, Ivácskovics György 265, Berzeviczy Ti-vadar 262, Fehdenfeld Frigyes 259, Maniu Aurél 259, Gajdágó Salamon 256, Szilágyi István 256, Juszt Kálmán 254, gr. Teleki Domokos 252, Ur-házy György 244, Kuba János 239, Glatz Antal 218, Mihályi Péter 217, Hunfalvy Pál 216, Bohet-zelin Sándor 215 és Paczolay János 204 szava-zatot.

A czukor és szesz italok kivitelénél a fo-gyasztási adó visszatérítése iránt beadott és letár-gyalt törvényjavaslat végleges megszavazása van napirenden.

Elnök: Meltóztatnak a törvényjavaslatot el-fogadni? (Elfogadjuk.)

Az állandó igazoló bizottság részéről Lázár Dénes képv. úr fog előterjesztést tenni.

Lázár Dénes (olvassa: id. Kossuth La-jos Pécs városában megválasztott országgyűlési képv. igazolási jegyzőkönyvét. — Az igazoló bizott-ság az igazolást javasolja.)

Elnök: Meltóztatnak a bizottság véleményét elfogadni? (Elfogadjuk). Ennélfogva id. Kossuth Lajos a véglegesen igazolt képviselők sorába fel-vételik. Továbbá

Véglegesen igazoltatnak: Nagy Péter Kolozsvár sz. kir. városa, Gaál János Oláhfalú, Papp Gusztáv Szeben, Móricz Pál biharmegyei bárándi választó-kerület,

Tokody Ágoston N.-Vár város, Berenczey László Marosvásárhely sz. kir. város részéről megválasztott képviselők.

A főrendiház ülése ápril 4-én.

Elnök: Majláth György országbíró ő excia.

Jegyzők: gr. Sztáray Antal, ifj. Ráday

Gedeon gróf.

Napirenden: a czukor és égetett szesz ita-lok kivitelénél visszatérítendő fogyasztási adóról szóló képviselőházi törvényjavaslat.

A miniszterek közül jelen vannak: gr. Fes-tetics György és b. E ö t v ö s József miniszter urak.

Elnök hosszas szünet után a mltsos fören-deket üdvözlőlvén, előterjeszti az elnökséghez idő-közben beérkezett beadványokat. Először is felol-vastatja b. Wenkheim Béla belügyminiszter úr ő exciája átiratát, mely ő es. kir. Felsége legke-gyelmesebb asszonyunk várandó szerencsés szülése alkalmából az isteni hálatisztelet mikénti és mielőbbi megtartására vonatkozik. Reméli, hogy a mltsos förendek ezt figyelembe véve, teljes számmal fog-nak az istenizteletben részt venni.

Elnök bemutatja továbbá gr. Andrássy Gyula miniszterelnök átiratát, melylyel a közös külügyminiszterium által folytatott levelezések köny-vét, az ugynevezett „Vöröskönyvet“ 30 példányban a förendeknek megküldi, melyek már ki is osztat-tak. Az esetre, ha a második kiadás eszközöltetik, az elnökség miniszterelnök úr ő exciáját megke-reste aziránt, hogy a főrendiház számára több pél-dányokat is juttasson.

A magyar közügy bizottság által folytatott tárgyalások jegyzőkönyvét és iratait 150 példány-ban átküldi. Ezek szintén már kiosztattak.

A mai ülés tulajdonképpen tárgya a képv. háztól átküldött üzenet. Elnök felkéri a háznapot, hogy a képv. ház jegyzőjét vezesse be.

Radich Ákos a képv. ház jegyzője: Nagy-meltóságú elnök úr, méltóságos förendek! A kép-viselőház megbízása folytán van szerencsém a czu-kor és szesz italok kivitelénél visszatérítendő fo-gyasztási adó iránt a pénzügyminiszter által elő-terjesztett, és a képv. ház mai ülésében végleg el-fogadott törvényjavaslatot a mellékelt jegyzőkönyvi kivonattal együtt tiszteletteljesen átadni. Ugyanez alkalommal van szerencsém tudatni, miszerint a horvát slavon és dalmát királyságok országgyűlései elnökének eredetiben és másolatban ide mellékel-t levele folytán a Magyar- és Horvátországok közt fen-forgó közjogi kérdések rendezésére kiküldött or-szágos bizottság hiányzó 4 tagja megválasztván, az országos bizottság működésének megkezdésére utasítottak.

Sztáray Antal gr. jegyző (olvassa a javas-latot s a jegyzőkönyvi kivonatokat.)

Elnök (a képviselőházi üzenet felolvasása után): Az átküldött irományok kinyomatitván, a méltóságos förendek közt ki fognak osztatni.

A főrendiház ülése ápril 6-án.

Elnök: Majláth György országbíró.

Jegyzők: ifj. b. Majthényi László honti főispán és ifj. gr. Ráday Gedeon.

Napirenden: a képviselőház részéről tegnap-előtt átküldött törvényjavaslat.

A tanácskozás első pontját a horvátügyi kül-döttség képezvén, elnök felszólítja a förendeket, hogy először is e tárgyhöz méltóztassanak hozzá-szólni.

Gr. Cziráky János főkamara előadja, hogy ezeltől két évvel az országgyűlés megnyitakor, a Magyar- és Horvátország közt létezett viszályok és félreértések törvényes úton minél előbb tisztábozota-tala iránt ugyanazon érzelmet vezérelte a förendi házat, mint az országosan egybegyűlt képviselőket, hogy a két ország közt megnyugtató frigy kötése-sék. A horvát országgyűlés békülékeny hajlamát azzal tanusította, hogy országos küldöttséget rendelt ki, mely egyetértőleg a magyar országgyűléssel ez-tyben eljárjon. Szólok akkori előterjesztése követ-keztében a förendek, a képviselőháznak e tárgyb-an átküldött üzenetét egész terjedelmében akként fo-gadták el, hogy részükrol a „szokott arányban“ a tagok egy harmadával járulnak a küldöttséghez.

Ehez képest megválaszták a rájuk eső négy tagot: gr. Majláth Antal főispán, Szűgyégyi László főispán és gr. Széchenyi Antal urakat. A küldöt-ség el is készítette munkáját, azonban a tárgya-lások az országgyűlés közből elnapolása s a há-borus viszonyok miatt megszakadván, azt most már csak tárgyalási alapul tekinthet. Az idők megvál-tozván, remélhető, hogy a mi akkor megindított, biztosabb eredménnyel fog véghezvitetni. A kép-viselőház az akkor kinevezett küldöttségben csak annyiból tett változtatást, a mennyiben időközben tagjai megkevesedtek. A förendek által kinevezett tagokra nézve változás fenn nem forogván, szólok azt hiszi, hogy a förendek, meg lévén győződve a küldöttség szükségességéről, korábbi határozatukat fentartandják, és így nem volna egyéb hátra, mint a már kiküldött tagokat működésük megkezdésére az elnökség útján felszólítani.

Elnök: Ha méltóztatnak az előterjesztett indítványt pártolni, méltóztassanak ezt felállás által nyilvánítani. Az egész ház feláll, s az elnök végzés-képpen kimondja, hogy a förendek a horvát orszá-gos küldöttséghez eddigelé megválasztott tagokat továbbra is megerősítik, és felhatalmazzák az el-nökséget, hogy az utóbbiakat eljárásuk megkezdé-sére utasítsa.

Másik tárgy: a czukor és égetett szesz fo-lyadékok kivitelénél a fogyasztási adó visszatéríté-se iránti törvényjavaslat.

Ifj. b. Majthényi László jegyző olvassa a törvényjavaslatot.

Elnök: Meltóztatnak általánosságban és elv-ben a törvényjavaslatot elfogadni? Meltóztassanak ezt felállás által nyilvánítani. (A felállás megtör-ténik.)

Ifjabb b. Majthényi László jegyző olvassa a törvényszakaszokat.

A törvényjavaslatot a főrendiház elfogadván, e felől a képviselőházat gr. Sztáray Antal fogja értesíteni.

Gr. Cziráky János főkamara kéri egyuttal a horvát ügyben hozott förendi határozatot a kép-viselőház tudomására juttatni.

Ausztria.

A „Debatte“-nak írják Bécsből ápril hó 4-ről: „Ignatieff tábornok, ki konstantinápolyi államására volt visszatérendő, mint értesítünkre esett, több na-pig időzött Bécsben, és behatóan igyekezett állam-férfainkat a diplomatai notabilitásainkat meggyőzni arról, hogy Oroszország kiválóan békés politikát követ Keletre nézve.

Különös gyanuvál nézték — ugymond a tábor-nok — az ő, valamint b. Budberg meghívását Szt.-Pétervárra; most azonban kiderül, hogy éppen az utóbbi hónapokban voltak alaptalanok azon aggo-dalmak, melyek egy Oroszország általi agresszív politikára nézve Keleten támadtak. Az ő (t. i. a

tábornok) személyes törekvése mindig a békére és kiegyezésre volt irányozva, s reméli most már, hogy társával annál határozottabban fog ez irányban működni, miután a porta végre erélylyel lépett a reformok terére.“

KÜLFÖLD.

Oroszország lengyel és keleti politikája.

A „Times“ berlini levelezője, ki gyakran igen érdekes adatokat közöl és szemlátomást alapos for-rásokból merít, némi körülményességgel írja le egy márczius 30-án kelt levélben az orosz kormány legújabb intézkedéseit Lengyelországra nézve.

„Az orosz kormány“ — ugymond — „meg-szüntette a külön közigazgatási főhivatalok utolsó maradványait is Lengyelországban. Ámbar e hiva-talok eredetileg mint megannyi államosztályokul voltak alapítva és a czár közvetlen ellenőrsége alá helyezve, megszüntetésüknek semmi gyakorlati fon-tossága nincsen. Voltaképp nem is volt szükség rá, hogy Lengyelországnak Oroszországba olvasztása végett új rendelet adassék ki. A külön országos főhivatalok Lengyelországban már jóval az utolsó megsemmítő ukáz megjelenése előtt lassanként szét-lönek oszlatva, s a mi belőlük még meghagyatott, csak névleg folytatta árnyék-létezését, és alig volt csak el is ismerve a mindenható katonai hatósá-gok által.

A lengyel királyság névszerint 1864. óta, mi-dőn az utolsó lengyel felkelés tüzzel-vassal nyoma-tott el, gyakorlatilag egyenesen a szt.-pétervári ka-binet által kormányoztatott. Az utolsó intézkedés azonban, minden jelentéktelensége mellett is, al-kalmul szolgált Franciaországnak arra, hogy ez ügyben feltűnő jellemű diplomatai lépést tegyen. Feltéve, hogy azon külföldi főcsonulok, kik eddig Varsóban székeltek, és politikai ügyekkel voltak megbízva Lengyelország kormányzójának diploma-tiai kanczelláriájánál, az orosz kormány által ezen-tul csak kereskedelmi ügyviselőkkul ismertetnének el, miután Lengyelország quasi-független állása megszűnt; Franciaország kérdést intézett Ausztriá-hoz, mit fogna ezen utóbbi hatalom azon esetben tenni, ha a fenn feltett eset csakugyan beállna? Ausztria válasza óvatos volt. Hiszen Franciaor-szágnak ez időelőtti kérdezősködése éppen egy szol-gálgatott az Oroszországnak és szövetségeseinek francia részről tett ajánlatok kudarcának palásto-lására, valamint a siker, vagy az ezen érdekes tárgy iránt folytatott alkudozások titkolására. E te-kintetben a porosz körlevél, melyben Napoleon her-czeg politikai missioja határozottan tagadtatik, szint-egy nem nyújthat teljes megnyugtatót. Poroszor-szág állítása kétségtől összehangzásban áll a té-nyekkel, ha ezeket diplomatai szempontból tekint-jük. Miután a herezeg nem hozott magával meg-hatalmazványt, miniszteri nyelvezet szerint nem mondhatni, hogy missioja (azaz hivatalos missioja) volt. Ő következőleg nem alkudozott, hanem csak beszélt. Mind e mellett is azonban a porosz körle-vél valószínűleg nem bizonyít egyebet, mint Po-rozország igen természetes és kétségtőlviszintő óhaj-tását az egész ügytől menekülni, és megsza-badni minden olyas tervtől, mely nem kevésbé ve-szélyezhetné Poroszországot, mint az európai békét.“

„A porosz körlevelen kívül azonban még más symptomák is mutatkoznak. Az orosz hírlapok foly-vást meglehetősen hidegséget mutatnak Franciaor-szág iránt; de bizonyos kabinet, mely ily fontos ügyben nem merne mozdulni, hanemha egy sokkal erős hatalom által támogatatik, t. i. a szerb kor-mány hirtelen megint firkós botot emelt Törökor-szágra. A mint a nándor-fehérvári felhivatalos „Vi-doydan“ból értesülünk, Szerbia, egy pár hónapos mély hallgatás után, ismét felélesztette a rustauhi sérelmet, és a legerélyesebb modorban követel elé-g-tételt egy alattvalójának elfogatásáért és meggyil-koltatásáért, mely köztudatul e város alatt egy osztrák gőzösön történt. E felszólalást fenyegető észrevételek kísérik 30,000 török katona összevo-nását illetőleg Szerbia szélein. Mig az Alsó-Duná-ról ilyen hírek érkeznek, Ignatieff tábornok és orosz nagykövet a portánál, visszatérteben itt (Berlinben) időzik, s már két hosszú audientiája volt a király-nál. A tábornokról azt tartják, hogy a keleti kér-dést illetőleg ő a legszenvedélyesebb izgató egész Oroszországban.“

„Azon valószínűtlen esetben, ha Poroszország, Oroszország és Franciaország, vagy legalább is a két utóbbi közt egyetértés támadna, ez által némi engedmények volnának feltételezve Lengyelország számára, s ekkép út egyengetnének a czár és a pápa közötti kibékülésre. Akkor majd, a mint di-plomatai körökben beszélük, Bonaparte bihornok-nak kilátása lehetne arra, hogy mint pápai nuntius Szent-Pétervárra küldessék.“

KÜLÖNFÉLÉK.

— Királyi biztos gr. Péckey Manó ő nmeltóságát, ő Felsége hazafiai érdemei elismeré-séül a vaskorona-rend első osztályu érdemjelével méltóztatott feldiszniti.

— A párisi „La Presse“ tudni véli, hogy király és királyné ő Felségeik az idei őszön meg-

látogatják Fontainebleauban a francia császári udvart.

= Vasutunkat illetőleg biztosan irhatjuk, hogy a földmunkásokhoz e hó 19-én hozzáfognak.

= Ö Felsége Bómer Florián, Téli János és Horváth Árpád m. kir. egyetemi rendkívüli tanárokat rendes tanárokká, s Vámbéry Armin ugyanazon egyetemnél rendkívüli tanárrá nevezte ki.

= A „P. H.”-ben olvassuk: A mai (ápril 6-diki) pesti postával vettük a következő, a somogyi megyei marczali kir. posta bélyegével jelzett közérdekű sorokat: Tisztelt szerkesztő úr! Becses lapjának folyó évi 79-dik számában, a vegyesek rovatában, azt olvastam, hogy nagy hazánkiát a 18 éves számkivetésben megpróbált, tisztá, becsületessé jellemt Percezel Mórt, nyolcz baloldalista azért, mert leplezetlenül szolt Kossuth Lajos multjáról, párbajra hivta: — én viszont ezennel kijelentem — nem mintha a nagybafai rím szorult volna — de mert ő benne engem, mint elveinek és hazafiságának tisztelőjét megsértettek, egyenkint mind a nyolczat párbajra szólítom; teszem ezt józan, hazafias meggyőződésből, és a rakoncátlanok iránti rendretesítésemből. Tehát a kardom éles, állók elbők, a mikor tetszik, sem idő, sem hatalom viszsza nem tart. Maradtam Marczaliban, Somogy megyében, ápril hó 4-kén, 1868. Somogyi Ignác, honpolgár.

= Az erdélyi kir. pénzügyi igazgatóság Gross Károlyt ideiglenesen I. osztályú adótárnokká, Mike Lajost II. osztályú adótárnokká, Mihály I. és Tentsch Frigyes ideiglenesen II. osztályú adóellenőrökké, Márk Jánost I. osztályú adóosztázt, Beyschlag Hugót és Friedsán Györgyöt ideiglenesen II. osztályú adóosztázt, Pokorni Lipót és Bachner Vilmost I. osztályú adóosztázi segédé névezte ki.

= Naszódvidékébe kebeleztet Maros-Oroszfalu községének évenként két, márcz. 30. és sept. 30-án tartandó országos vásár engedélyeztetett.

= A honvéd-egylet javára rendezett hangverseny tiszta jövedelme 397 frt és 4 db arany.

— (Necrolog.) Gyárfás Domokosné, született b. Kemény Polixéna, férje és gyermekei: Málvin és Endre; öz. Zeyk Domokosné, b. Kemény Juliánna és fia Gábor; b. Kemény Katalin, Erzsé-

bet, Károli, Domokos és neje: b. Kemény Ilka s gyermekeik: Katinka, Ida és Pál; öz. gr. Kemény Miklósné, szül. gr. Teleki Polixéna, özvegy Zeyk Jánosné, szül. gr. Teleki Krisztina, b. Kemény Ferenc és öz. gr. Teleki Elekné, született Wéer Juliánna lesújtott szívvel jelentik a jó édesanya, illetőleg nagyanya, testvér, napa és sógorasszony öz. báró Kemény Pálné, szül. gróf Teleki Rákhel, hosszas szenvedés után, e hó 2 kán, hajnali 1 órakor, tüdővész következtében, élete 74-dik évében történt csendes kimúltát. A boldogult porrézeit e hó 4-kén, d. u. 2 órakor indították m. vásárhelyi Kazinczi-utcai saját házából, rövid ima után, Malomfalvára, előreszállt kedvesei mellé, végnyalomra. Béke poraira!

= Mint N-Szebenből írják, az ottani érseki consistoriuma az erdélyi gör. kath. egyháznak elhatározta, a brassói Sz. Háromság templomát, a brassói görögök s bolgárok heterodoxiája miatt interdictum alá vetni s a nevezett egyházhhoz tartozó vagyont zár alá venni.

= Ó-Budán egy téglágető gyár udvarában mintegy 16 lábnyi mélységben a munkások egy kőkoporsóra bukkantak, melyben már csakugyan megkövült embercsontokat találtak. Ezenkívül még több koporsót is találtak ugyanott. Gyanítják, hogy a hely egy régi temető, melynek megvizsgálására Rómer Flóris egyetemi r. tanár s kitűnő szaktudósunk küldetett ki.

= Veszprémből, ápril 6 ról, írják: Percezel tábornokot tegnap szintű nagy lelkesítéssel fogadták, mint Sz.-Fehérvárt. A város lobogokkal volt feldíszítva, a nők az erkélyeken várak, a férfiak elébe kocsikáztak; Palotán Ranolder püspök négyes fogatja várta, mely őt Veszprémbe vitte. A bevonulás a városba megható volt, elől lovas-banderum s a tábornokot kísérő kocsik hosszú sora. Dörgő éljenek fogadták. Első beszédét a tábornok a Filöp-féle ház előtt tartotta meg üti-öltönyben. Este nagy fáklásmenettel tisztelték meg, a mely alkalommal vagy 5000 ember előtt erős philippikát tartott a Kossuth-féle szélsőpárt ellen, a mely viharos viszályban talált. Lelkesülten beszélt a király és királyné, a kiegyenlítés, Deák, Ghyezy és Tisza mellett. A honvédegylet az nap tartott ülésében Percezelhez csatlakozott, helyeslően eljárasát.

= Mily veszedelmesek néha a hivatalosan használt blanquet-ek, mutatja egy n. váradet, hol is egy nyomtatvány következő furesa módon tölthetett be: „Állatorvosi bizonylat... az... utczán... szám alatt lakó N. úr... megvizsgáltatván, egészségesnek találtatott s a csordára befogható 1 tehén egészséges. Kelt N.-Váradon, ápril 1-én állatorvos.

= Mult szombaton iszonyu kegyetlenséget vittek véghez a felekiek. E napon ugyanis több bágyoni székely ember indult ki Kolozsvárról s Felek felé vevén útjokat, baza szándékoztak menni, út közben több feleki oláh kísérté őket, azonban minden összszörrenés nélkül értek Felek helységig, hol egyszerre több román atyafi által botokkal meg lönek támadva s közülük kettő oly kegyetlennül megveretett, hogy eszméletlenül hozattak szekerem a kórházba. Mint értesülve vagyunk, egyik a megkínzottaknak fején kapott nehéz ütések következtében már meg is halt, a másiknak azonban, javulásához van reménye.

= Felhívás. Ha a közelebb lefolyt multa visszapiantunk, elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy Háromszéken a Deák-párt megalakuljon, és magát szervezze. Mi végett a f. hó 20 án d. e. 10 órakor S.-Sz. Györgyön az Ebedi-háznál tartandó tanácskozányra minden honfitársainkat, kiket ez ügy érdekel, tisztelettel meghívunk. S.-Sz. György, ápril 5-én, 1868. Többen. *)

KÖZGAZDASÁG.

Erdély legfontosabb nemzetgazdasági kérdéseinek szellőztetése gazdasági szempontból.

(Folytatás.)

V. Tagosítás.

Mivel a már említett két kelléknek, melylyel a birtoknak felruházva kell lenni, hogy a földet a lehető legnagyobb előnyre művelni lehessen, a tagosított birtok felel meg leginkább, nem mulaszt-hat el a tagosítás legmelegebb ajánlását, elősorolva egyuttal azon különös előnyöket is, a melyeket csak a tagosított birtok nyújt.

Első előnye: az örözt könnyűsége.

Második előnye: a sok czivakodás, perleke-

*) Aláírások mellékelve vannak.

Szerk.

dés, kellemetlenség és idővesztés kiküldése, mivel a földek határjegyeinek szándékos, vagy történetes elenyészése után a határ kikeresése rendesen járt szokott.

Harmadik előnye: a könnyű és gyors áttekinthetőség, mi lehetővé teszi, hogy a termés emelésére minden netalán szükséges műveletek a maguk idejében megtéthessenek.

Negyedik előnye: a munkaerő-kímélés, úgy igaz, mint a tenyeres munkában, nem lévén szükséges egy egész határ bebarangolása.

Ötödik előnye: a munkások könnyű felügyelete.

Hatodik előnye: az időjárás gyors változásai által gyakran okozott tetemes károk könnyebb elháríthatása és a nyújtott előnyök könnyebb kihasználása, a mi esős évben nem kevésbé becsülendő.

Hetedik előnye: a földrészeket észszerűbb kihasználhatása, a miben különben a nagyobb távolság gyakran akadályoz.

Nyolczadik előnye: a tulajdonos hitelének emelése, különösen a telekkönyv behozatala után.

Mindezen előnyök oly könnyen megérthetők, hogy azoknak bővebb bizonyítgatását idővesztésnek tartom.

Arra kell tehát törekednünk, hogy a tagosítás mennél több helységben végrehajtsassék, s a törvény azon czikke, mely a tagosítás törvényes elrendelését a birtokos $\frac{2}{3}$ része tulajdonosainak beleegyezésétől teszi függővé, mint különben is alap nélküli feltétel megváltoztassék és a birtoktöbbség tulajdonosai beleegyezésétől tétessék függővé. (Folytatjuk.)

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Ápril. 9-kén: 5% Metaliques 100 frt 56.65. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 62.60. Kamat 58.50. 1860. Kölcsön 82.10. Bankrészvény 700. Hitelintézet részvény 200 frt 182.—. London 10 ft st. 100 frt 23 $\frac{1}{2}$. kr 116.90. Ezüst 114.35. Cs. királyi arany 5.56.

Ápril. 7-kén: Földtehermentesítési kötvény Magyarországi 73.—. Erdélyi 68.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

512. 1868.

K. i. sz.

(106)

(3—3)

Hirdetmény.

Melynél fogva Sz.-Udvarhely városa tanácsa részéről, ezennel közíré tétetik, hogy Sz.-Udvarhely városában mind a magány szükségére mind pedig üzérkedés végett behozandó bornak erdélyi vedrenként 10 o. é. krajczárjával — az idegen helyről behozott sernek hasonlóké 10 o. é. krajczárjával — a helyben termelt ser erdélyi vedrenként 4 o. é. krajczárral leendő megdíjazása (taxa) a folyó 1868 év május 1-ső napjától számítva három egymásután következő évekre folyó április 27-kén városi tanácsánál nyilvánosan tartandó árverelésen haszonbérbe fog adatni. A vállalkozni kívánók azon figyelemztetéssel hivatnak fel, hogy a ki kiáltási árnak 10% -át bántapénzzel készpénzbe, vagy állam papirokban kötelesek bétenni, az árverezési feltételek Sz.-Udvarhely város tanácsánál, a hivatalos órákban megtekinthetők.

Sz.-Udvarhely város tanácsának 1868 mártius 27-én, tartott üléséből.

KOVÁCS DOMOKOS.

(112)

Korcsma árverezés

Mező-Bándon, hol népes heti s évenként két országos-vásár tartatik, a pálinka-szesz- és ser-áruhatási-jog, a többet ígérőnek — egy évre — folyó hó 18-dikán d. e. 10 órakor tartandó közárverezésen ki fog adatni.

Felkiáltási összeg 4000 ft o. ért. bántapénz 400 ft o. ért. lélekszám megközelíti a 3000-et.

Egyéb feltételek megtekinthetők a ns. maros széki t. Tisztségnél, és helyben a közséki előjáróság iródájában.

A birtokosság és közönség megbízásából

M.-Bándon, ápr. 5-én, 1868.

VÉGH IMRE,

főbíró.

BALÓ PÁL,
jegyző.

NEM HIVATALOS

(105)

(3—3)

! Husvétii pirostojások !

Tauffer János czukrászatában
KOLOZSVÁRTT.

Kaphatók a legszebb husvétii pirostojások nagyválasztásban, 10 krtól egész 2 frtig, kaphatók továbbá mindég friss cream-salon-chocoládé- és liqueur-confecktek.

➔ Megrendelések gyorsan és pontosan igazittatnak. ➔

ASZLÁN és HUGÓ

divat-kereskedése Kolozsvártt, plébánia-szöglet.

Ajánljuk jelen tavaszi idényre a birodalom, valamint a külföld nevezetesebb gyáraiból gazdagon berendezett

„hölgy- és férfi divat raktárát.”

Mintán nagymennyiségű és feltűnő olcsóárban bevásárlásokat tehetvén, a n. é. t. cz. közönség becses figyelmét különösen a következőkre felkérvén:

Jó mosó karton (pergalin) 25 kr.
„dormitzer és cosmanoser 28—30—32—35 krig.
„batiz és zsákona 20—25 krig.
„finomabb 30—35 „

Legfinomabb francia muslin zsákona 38—40 krig.

1/2 szőr köntös-kelmék 15 krig.

1/2 „ 1 rőf széles kelmék 24—28—30 krig.

Egészszőr Lenos, Duna és Imperial nevű köntös-kelmék 25—30—35 krig.

(Facouirt) Lüsster, Edda és Otilie nevű 40—45—50 krig.

Louzenburg, Chine pouplin sat. 60—65—70 krig.

Chine-Mohadir, Parisiene sat. finom köntös-kelmék 90—95

1—1 frt. 10 krig.

Antuka és bérelt napernyők 2 frtól felyebb.

Mindenemű fekete és színes selyemruha-kelmék, legújabb divatu női felöltők, valamint uraknak egész rendbeli öltözékre való szép gyapjuszövetek, ezeken kívül minden, mi e czikkhez tartozik, a legutányosabb árakért kapható. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek, valamint kívánatra postán is küldetnek.

(109)

2—3

Jó és friss erfurti vetemény és gazdasági magvak.

(51)

(5—5)

Legjobb minőségű

francia- burkoltfeju-mák.

Nagy mennyiségben

és jutányos árakért

kaphatók:

CSIKY TESTVÉREK

fűszer-kereskedésükben Kolozsvártt.

Kocsilack.

Butor-, bőr- és

Olajba tört mindenféle színű kész festékek.

Friss töltésű hazai és külföldi ásványos gyógyvizek.

(19)

1/4

(2—4)

Gyak. fogorvos POPP J. G. urnak,

Bécs, Stadt, Bognergasse 2. sz.

Előhaladt korommal foghúsom gyengült s beteges lett, meggyűladt, fájt, fődagadt, a daganat még a torokra is kiterjedt, minék következtében rágásom sőt nyelésem is nehezült, a fogak ingadoztak, kifelé álltak, nem tudtam többé húst, s más eledelt rágni. Sokféle híres fogorvoságot használtam, a legtöbbnek nem volt semmi sikere, kevésnek alig valami eredménye. Végre megkaptam Önnek Anatherin-Szájvizét, s már első használatát után is tetemes könnyebbséget éreztem; párszori használat után pedig megszűnt a gyűladás és daganat; a fogak, melyeket előbb az ujjaimmal kitéphettem volna, megerősödtek, úgy hogy most már még kenyér-hajat s más kemény ételt is rághatok. Megörvödvén ezen feltűnő gyors, csodálatosan jeles hatásán az Anatherin-Szájviznek nem tehetem, hogy ne mondjam ki Önnek legszívesebb hálámat, midőn kitűnő és jöltevő hatásait, melyek családom fogtájási eseteiben bebizonyultak, mindenkinek figyelmébe ajánlom.

Drahotusz, május 1-sőjén, 1867.

tisztelettel maradván,

Zavadzki József, lovag.

BIZOMÁNYOSOK: Kolozsvártt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. ENGEL J és BINDER gyógysszerészek és KARVÁZY J. Tóidán: Wolf gyógyssz. Szebenben: Müller gyógyssz. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabick gyógyssz. Jekelius gyógyssz. C. Anken. Károly-Fehérvártt: Sander gyógysszerész. Segesvártt: Misseltacher, Dánián D. és Markus Fr. Besztercén: Dietrich, Fleischer és Tergavits. Ed. Délessen: Kremer Sámuel. Déván: Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Folbert gyógyssz. Nagy. Enyeden: Oberth J. gyógyssz. M.-Vásárhelyt: Pogara D. és Bucher. Szászvárosban: Leonhardt. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahban: Weiss gyógyssz. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdi-Vásárhelyt: Nagy Jakab. Bősörményben: Lányi J. gyógyssz. Nagy-Bányán: Papp gyógyssz. N.-Vásárhelyt: Nagy Jakab. Bősörményben: Lányi J. gyógyssz. Szendrő-Váralján: Gerber gyógyssz. Károlyban: Jellinek gyógyssz. Nyíregyházán: Bacsay B. gyógyssz. Szendrő-Váralján: Gerber gyógyssz.

(113)

1—3

Kis-Kenden, a Küküllő vizén, van egy legjobb állapotban levő

négykövű lisztelő-malom,

Szentgyörgynaptól kezdve haszonbérbe

adó. — Értekezhetni iránta Szigethy Józseffel, a várdán alóli emeletes szeglet-háznál. Kelemtelkén a báró Henter-féle udvarban.

(108)

(2—3)

Szamosfalván

Sz.-György naptól kezdve haszonbérbe több évre

kiadó jószág.

Értekezhetni iránta a várdán alóli emeletes szeglet háznál Szigethy Józseffel Kolozsvártt.

(19)

(7—10)

FRISS gazdasági és kertivetemény magvak.

Lóhere, valódi francia, magyar Luczerna, Sajer vörös,

Burgundi répa,

Tarló répa,

Bükköny,

Török baltacim (Esparcet)

francia és angol (Perje) fűmag,

Alma és körtve mag,

Ákácza mag.

Mindenemű kertivetemény magvak és néhány 100-féle legújabb virágmagvak, legjobb minőségben és jutányos áron

Szentjánosi Ferencznel

Kolozsvár (középtetű.)

➔ Árjegyzék, kívánatra bérmentve küldetik.